

Las Squadras

1

Informaziuns generalas e messadi tier la radunonza communal dils 10 da zercladur 2005

Messadi per la radunonza communal dils 10-06-2005

allas 20.00 uras en casa da scola a Surrein

La suprastonza communal suttametta a Vos las suandontas fatschentas:

1. Avertura e beinvegni
2. Elecziun da 2 dumbravuschs
3. Approbaziun dil protocol dalla davosa radunonza communal dils 13-12-2004
4. Decisiun da midar il modus da redacziun tiel protocol da radunonzas communalas
5. Rendaquen 2004
6. Rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen annual 2004
7. Tractaziun ed approbaziun dil project da sanaziun via Gonda / Cumpadials e concessiun d'in credit brut da frs. 370'000
8. Tractaziun ed approbaziun dalla revisiun parziala dil reglament da taxas da cura e contribuziuns per promover il turissem (art. 6)
9. Orientaziuns
10. Varia

Tractanda 3: Protocol

Dil protocol dalla radunonza communal dils 13-12-2004 sa vegnir priu investa sin canzlia communal duront las uras da spurtegl. Avon radunonza ei il protocol ultra da quei exponius per investa. Il protocol sa era vegnir abonnaus per la summa da frs. 25.00 per onn tier l'administraziun communal.

Tractanda 4: Decisiun da midar il modus da redacziun tiel protocol da radunonzas communalas

Tenor art. 19 dalla constituziun communal sa vegnir menau protocol denter auter era tier la radunonza communal. Il protocol ha da dar sclariment silmeins davart ils conclus ed ils resultats dallas elecziuns. El ei da suttascriber entras il protocollist e suenter l'approbaziun entras il parsura. Entochen oz vegneva il protocol dalla radunonza communal menaus era sur il decuors da quella. Egl avegnir duei vegnir desistiu da quei. Il protocol duei succeder sulettamein en fuorma da protocol da decisiun.

Tractanda 5: Rendaquen 2004

Il rapport da gestiun e quen 2004 che ei vegnius repartius a mintga casada. El dat sclariment en detagl sur dil quen communal 2004. Plinavon cuntegn el las ulteriuras informaziuns usitadas. Ord quei motiv vegn quella tractanda buca presentada specialmein en LAS SQUADRAS. A caschun dalla radunonza communal vegnan il canzlist ed il president communal plinavon a dar sclariment detagliu sur dil quen communal 2004.

Tractanda 6: Rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen annual 2004

La cumissiun da quen e gestiun sut il presidi da **Lucas Tuor** ha fatg la revisiun dil quen communal ils 11 e 12 da matg 2005. Ella ei vegnida assistida da Giuliana Gienal dil biro fiduziar Cathomas e Cabernard SA da Glion. Ils rapports detagliai dalla cumissiun da quen e gestiun sco era quel dil biro fiduziar ein d'anflar el rapport da gestiun e quen 2004.

La cumissiun da quen e gestiun propona alla radunonza communal:

- d'approbar il quen communal 2004 sco presentaus a scret,
- da dar scarica alla suprastonza, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun ed admitter in cordial engraziament per lur engaschi en favur da nossa vischnaunca.

Tractanda 7: Tractaziun ed approbaziun dil project da sanaziun via Gonda / Cumpadials e concessiun d'in credit brut da frs. 370'000

La via Gonda sepresenta actualmein en in fetg schliet stan. La scheltira digl unviern vargau ha augmentau considerablamein ils donns vid quella via che caschuna gia dapi entgins onns fastedis buca mo alla vischnaunca mobein era als automobilists. La via corrispunda buca pli allas pretensiuns minimalas d'ina via da colligiaziun. La sanaziun totala da quella via naven dalla punt entochen sper casa da Leo Flepp ei ord quei motiv necessaria ed urgenta.

La suprastanza communal ha sin basa d'ina concurrenza d'offerta incaricau il biro d'inschignier Deplazes cun l'elaboraziun da duas variantas per la sanaziun dalla via Gonda. Cun la sanaziun dalla via duei la segirtad da carrar sin quei tschancun vegnir augmentada. Plinavon survegn la via quater plazs da s'entupar e vegn slargada sil tschancun giudem ed ella storta avon la punt Gonda.

Per la sanaziun ein las suandontas duas variantas vegnidas elaboradas:

- varianta 1: fundaziun nova 60 cm cun cuvrada da catram 8 cm
- varianta 2: fundaziun nova 25 cm (tenor basegns) cuvrada da betun 16 cm

Las lavurs d'impressari e da cuvrada ein gia vegnidas offeridas en concurrenza aschia ch'ils cuosts per las singulas variantas sepresentan sco suonda:

	varianta 1 (catram) [frs.]	varianta 2 (betun) [frs.]
cuosts d'investiziun		
- lavurs d'impressari	225'000.00	292'000.00
- lavurs da cuvrada	91'000.00	13'000.00
- miseraziun e terminaziun, cumpra da terren, div.	11'000.00	11'000.00
- projectaziun e survegionza dallas lavurs	24'000.00	24'000.00
- diversas e nunprovediu	19'000.00	18'000.00
total cuosts d'investiziun	370'000.00	358'000.00

Cun la sanaziun preveda san camiuns ed era igl auto da posta carrar sin quella via. Dapresent ei quei buca pusseivel, demai che la punt Gonda ei medemamein en schliet stan e sa buca vegnir carrada cun aultas peisas. Actualmeins ei ina cuminonza d'inschigniers lundervi d'examinar la punt e giudicar, schebein quella sa aunc vegnir sanada aschia ch'ella porta egl avegnir 28 tonnas (camiuns) ni sch'ella sto vegnir remplazzada entras ina punt nova.

La suprastanza propona da realisar il project tenor varianta 1 cun ina cuvrada da catram e da conceder il credit da frs. 370'000.00 persuerter.

Quella decisiun dalla radunonza communal ei tenor art. 16 dalla constituziun communal suttamessa al referendum facultativ.

Tractanda 8: Tractaziun ed approbaziun dalla revisiun parziala dil reglament da taxas da cura e contribuziuns per promover il turissem (art. 6)

Tenor art. 6 dil reglament taxas da cura e contribuziuns per promover il turissem vegn actualmeins incassau per camps da tendas, plazs da campar e rulottas las medemas taxas da cura

sin pernottaziuns sco tier in menaschi da hotel. Da l'autra vart vegn fatg ina differenza tier camps da massa e da giuvenils.

Igl art. 6 duei vegnir adattaus sco suonda:

La taxa da cura importa per:

- a) hotels, pensiuns, albierts, habitaziuns, casas da vacanzas, combras privatas, tegias da cuolm, ~~camps da tendas,~~ **plazs da campar e rulottas** per:
persunas sur 12 onns	frs. 1.50	entochen frs. 3.00
affons da 6-12 onns	frs. 0.90	entochen frs. 1.80

b) camps da massa e da giuvenils, (+ niev) **plazs da campar e rulottas, camps da tendas**

persunas sur 12 onn	frs. 1.20	entochen frs. 2.40
affons 6 - 12 onns	frs. 0.70	entochen frs. 1.40

La suprastanza communal propona da conceder la midada digl art. 6 dil reglament taxas da cura e contribuziuns per promover il turissem.

Forestalesses

Las incumbensas multifaras e voluminusas che vegnan adossadas entras cantun e confederaziun adina pli e pli a nossa vischnaunca pretendan da tener bein en egl las finanzas e quei tier tuts uffecis communal. Sin fundament da quellas ponderaziuns ha la suprastanza communal deciduu da restructurar il forestalesses e schaffiu persuerter il concept "**forestalesses 2005**". Quei concept preveda la reduziun da prestaziuns meins dumandadas, da simplificar certs process da lavur, da sminuir ils cuosts administrativs, da surdar incaricas pli grondas ad interpresas privatas e d'intensivar la collaboraziun cun vischnauncas vischinontas, quei en special tier igl engaschi da personal e tier la cumpra da maschinas.

Finamiras dil concept

La vischnaunca da Sumvitg:

- vul era pigl avegnir in ual ch'ademplescha sias funcziuns multifaras,
- sto egl avegnir far tut il pusseivel per contonscher in quen forestal ulivau,
- ha vinavon ina gruppa forestala,
- duei cooperar ton sco pusseivel cun las vischnauncas vischinontas,
- duei intensivar la collaboraziun cun interpresas privatas.

A caschun dalla seduta dils 11 da schaner 2005 han suprastanza communal e cumissiun da quen e gestiun priu enonuschientscha dil niev concept "**forestalesses 2005**" e deciduu da realisar tal. Per contonscher las finamiras previdas en quei concept ein differentas restructuraziuns necessarias. Aschia duei a cuort temps buca vegnir engaschau ulteriurs luvriers per la gruppa forestala. La gruppa existenta vegn mantenida vinavon. Encuntercomi duei il grad d'occupaziun dil selvicultur vegnir reduzius. Quei tonpli che l'incumbensa da menar la gruppa stradala figurescha dapi l'entschatta 2004 buca pli en siu carnet da pensums e che numerusas lavurs administrativas san vegnir simplificadas entras l'applicaziun da novs mieds electronics. La controlla dils indrezs da schurmetg (lavineras, rempars) vegn surdada ad inschignier Claudio Gadola che dispona d'ina gronda experientscha sin quei

sectur. Plinavon surpren Werner Tuor sper la controlla dallas ulteriuras vias communalas era la controlla dallas vias d'uaul. En consequenza da quella nova situaziun ha la suprastanza communal decidu da reducir il pensum da lavur dil selvicultur.

Sin fundament dil concept "forestalessers 2005" e s'enter in detagliada analisa dil curriu e passau el forestalessers durant ils onns vargai, han la suprastanza communal e la cumissiun da quen e gestiun decidu a caschun dalla seduta dils 22 da fevrer 2005 da sliagir il contract da lavur cul selvicultur Hubert Tomaschett, da dispensar el da siu pensum cun l'entschatta mars 2005 e d'indemnisar el durant il temps da visada da sis meins sco quei ch'il contract da lavur preveda. Cheutras ha el obteniu sufficientamein temps e peda d'organisar siu engaschi professional pil futur. Hubert Tomaschett ha inoltra recuors encunter la decisiun da sia relaschada tier la dertgira administrativa dil cantun Grischun. La suprastanza communal ha da sia vart priu posiziun en caussa tier la dertgira, la quala vegn a prender ina decisiun el decuors dalla stad.

Per saver garantir la continuitad egl uffeci forestal ei signur **Andreas Hitz** vegnius engaschats sco selvicultur ad interim naven da l'entschatta mars entochen la fin matg. Andreas Hitz ha ademplier quell'incarica per cumpleina cuntentientscha e cun in engaschi dad in tochen dus dis ad jamna, pia cun minimis cuosts supplementars.

La suprastanza ha durant quella fasa intermediara saviu menar las contractivas necessarias cun igl uffeci forestal Surselva pertuccond la reducziun dil grad d'occupaziun dil selvicultur da Sumvitg. Medemamein ha la suprastanza contactau las vischnauncas vischinontas da Sutsassiala e discussiunau ina eventuala collaboraziun sin scalem dil selvicultur. La promptadad da collaborar ei semussada ton tier la vischnaunca da Trun sco era tier la vischnaunca da Breil. Il realisar ina tala collaboraziun sin scalem dil selvicultur para denton aunc da duvrar empau temps da madiraziun. Davart digl uffeci forestal Surselva vegn in engaschi dad 80 % pil selvicultur da Sumvitg renconuschius cun certas cundiziuns e resalvas. Aschia ein las premissas dadas per scriver ora la piazza per in selvicultur stabel en piazza parziala sin igl atun proxim.

Sche la piazza dil selvicultur da Sumvitg vegn scretta ora per sin igl atun proxim, sche ei la raschun quella ch'igl atun proxim termineschan novs selviculturs, denter auter era **Flurin Cathomas** da Sumvitg, lur scolaziun da selvicultur a Maiavilla. Suprastanza e cumissiun da quen e gestiun vulan dar a nies convischin la pusseivladad da s'annunziar per quella interessanta piazza en sia vischnaunca nativa. Quella decisiun ha denton pretendiu da pladir in secund selvicultur ad interim. Aschia han suprastanza e cumissiun da quen e gestiun elegiu ella seduta dils 17 da matg 2005 Markus Steiner en quella piazza.

Il selvicultur diplomau, **Markus Steiner**, ha 29 onns e deriva dil cantun Argovia. El vegn a menar igl uffeci forestal da nossa vischnaunca naven digl 1. da zercladur entochen la fin october. El ei mintgamai durant quater dis ad jamna en uffeci e leu da tut temps contonschibels sin las numeras da telefon usitadas resp. sur la canzlia communal.

Las decisiuns dalla suprastanza communal sebasan sil niev concept "forestalessers 2005" e vegnan senza dubi a menar tier las finamiras giavischadas, era sche quellas han menau tier enquala reacziun. Denter auter ha nossa emprendista **Iris Castelberg** buca saviu s'accordar cul niev concept e preferiu da continuar siu emprendissadi tier in'uter uffeci forestal, schegie che la vischnaunca havess saviu garantir ad ella da saver terminar sia scolaziun tiegl uffeci forestal da Sumvitg. La suprastanza deplorescha sia decisiun, spera denton ch'ella contonschi il success giavischau en siu niev liug d'emprendissadi.

La grupp da students Tschecs che ha ils davos onns prestau gronda lavur els uauls da Sumvitg ha uonn buca saviu vegnir engaschada per nossa vischnaunca. Persuenter havein saviu pladir students dil forestalessers ord la Slovachia che vegnan a prestar durant il meins da fenadur differentas lavurs en nos uauls.

La suprastanza communal ei pertscharta che s'enter l'elecziun d'in niev selvicultur stabel vegn la situaziun a secalarm ed ei vegn ad esser pusseivel da luvrar efficientamein en favur digl uaul, dil forestalessers en general ed aschia en favur da nossa vischnaunca.

Al selvicultur Hubert Tomaschett engrazia la suprastanza communal per siu engaschi per nossa vischnaunca e giavischa ad el per siu avegnir tut bien. A convischinas e convischins engraziein nus per la pazienza da spitgar las informaziuns entochen che las decisiuns ein stadas claras e definitivs.

Sanaziun rempar da lavinas a Laus

Miez fenadur vegn entschiet cun las lavurs da sanaziun vid il rempar da lavinas a Laus che se presenta actualme in fetg schliet stan ed ei per part gia daus ensemen. Las lavurs d'impressari vegnan exequidas dalla communitad d'impressaris Berther SA e Murer SA da Mustér.

Il project che vegn realisau sut la bitgetta d'inschignier forestal **Urban Maissen** digl uffeci forestal dalla Surselva quenta cun cuosts d'investiziun da total frs. 950'000 e cun subvenziunus da cantun e confederaziun da 80 %. Per la construcziun dil mir niev che vegn baghegiu davon il mir existent cun ina pendenza empau pli pintga sto vegnir menau neutier 3'100 m³ crappa e 2'200 m³ material d'emplenir.

crappa fendida el rempar da lavinas a Laus

Patrick Schaniel - niev canzlist da Sumvitg

Nies canzlist **Martin Monn** ei vegnius elegius sco *ugau official dalla Surselva*. El vegn a surpender sia nova incumbensa cun igl 1. d'october 2005. Suenter la publicaziun dalla piazza ein 6 annunziats vegnidas inoltradas. Sebasond sin art. 36 dalla constituziun communal ha la suprastanza communal ensemen cun la cumissiun da quen e gestiun elegiu Patrick Schaniel sco niev canzlist per nossa vischnaunca.

Patrick Schaniel ei naschius ils 19 da fenadur 1974. El ei carschius si a Cumpadials ed ha fatg igl emprendissadi sco dessignader da mesiraziun tiel biro d'inschignier Eduard Hintermüller da Trun. Suenter la scola d'officier tier l'artiglieria ha Patrick Schaniel absolviu 1997 la matura professionala tecnica a Cuera.

Da 1998 entochen 2000 eis el staus engaschus a Scuol tier in biro d'inschignier sco dessignader da mesiraziun. Dapi igl onn 2000 lavura Patrick Schaniel tier la vischnaunca da Scuol, igl emprum sco secretari dil register funsil e naven dall'entschatta 2002 sco secretari da taglia.

Patrick Schaniel ei maridus e bab da dus affons. La famiglia Schaniel habitescha actualmein a Sent, nua che Patrick fa era part dalla cumissiun da baghegiar.

Il nievelegiu canzlist vegn a surpender sia piazza l'entschatta settember. Aschia sa el aunc vegnir menaus en els fatgs communal entras il canzlist actual Martin Monn. La suprastanza communal e la cumissiun da quen e gestiun ein zun satisfatgas dalla elecziun e speran sin in bien e fritgeivel operar dil niev canzlist per nossa vischnaunca.

A nies canzlist partent Martin Monn engraziein en num dall'entira populaziun gia oz per siu grond e nunstunclenteivel engaschi en favur da nossa vischnaunca e giavischein ad el en sia nova incarica bia success e cuntentientscha.

Cumissiun da cultura

La cumissiun da cultura vul realisar in **calender d'occurrenz** per la vischnaunca. Pils responsabels dallas uniuns dils vitgs eis ei savens buca sempel d'anflar in termin adattau per lur arranschaments. Cun quei calender vul ins egl avegnir evitar che differentas occurrenzas en vischnaunca crodan sil medem datum. L'idea ei da publicar tut las occurrenzas che vegnan annunziadas silla pagina d'internet dalla vischnaunca sut www.sumvitg.ch. In tal calender ha denton mo lu senn sch'el ei cumplets ed adina actuals.

Perquei ein ils responsabels dallas uniuns dumandai d'annunziar lur termins aschigleiti che quels ein fixai.

Cumissiun Greina

Pigl onn 2005 ha la cumissiun Greina saviu reparter la summa da frs. 20'500.00 pils suandonts projects:

- Casa Crap, Sumvitg, sanaziun externa dalla casa
- Pro Val Lumnezia, sanaziun punt Monica el Plaun la Greina
- Sumvitg Turissem, bus en Val Sumvitg
- Fundaziun Casa Sogn Giusep, Cumpadials, fontauna en curtin
- Sep Benedetg Candinas, Sumvitg, plontas da best ault
- Aluis Maissen, Rabius, ediziun dil cudisch: "Das Veltlin und die Herrschaftsgebiete Chiavenna und Bormio. Heraldische Dokumentation der Bündner Herrschaft 1512-1797"
- Candinas-Schmidt Gion, Surrein, plontas da best ault e nova installaziun da barschar vinars

La basa per la repartiziun da contribuziuns ord la donaziun Greina fuorma il **Reglament donaziun Greina**. Las damondas corrispundentas san vegnir inoltradas al president dalla cumissiun Greina, **Werner Degonda**, che dat era il necessari sclariment. Dapi 1997 ha la donaziun Greina susteniu 60 projects cun total frs. 201'450.

La survigilanza da catscha informescha!

da Werner Degonda

Igl onn 1872 ei il davos luf-tscherver vegnius sittaus el Grischun e 128 onns pli tard eis el returnaus en nossa vischnaunca. Fastitgs da quei animal temeletg e d'in camutsch scarpau anflai ils 20 da december 2000 en Val Sumvitg documenteschan la presenza dil luf-tscherver sin intsches da

nossa vischnaunca.

Ils 23 da mars 2002 eis ei reussiu alla survigilanza da catscha da fotografar il luf-tscherver ell'alp Soliva. In dils davos indezis da sia preschientscha dateschan

dils 5 d'october 2004 nua ch'ins ha anflau danovamein ella Val Medel in cadaver d'in camutsch ch'il luf-tscherver haveva nezegiau. La survigilanza da catscha ei fetg engrazieivla per scadina comunicaziun pertuccont observaziuns, seigi quei dil luf-tscherver sez, da fastitgs ella neiv ni da selvaschinas scarpadas ni nezegiadas da quel.

Info catscha 2004

Duront la catscha digl onn vargau ei vegniu sittaus sin territori dalla vischnaunca da Sumvitg 78 tscharvas, 16 cavreuls, 52 camutchs e 3 capricorns.

Editura

Vischnaunca Sumvitg, caum postal 60, 7175 Sumvitg
telefon: 081 920 25 00, fax: 081 920 25 08,
e-mail: info@sumvitg.ch